

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС - 9489 09	10-2023

До Съдийска колегия на Висшия съдебен съвет

До Български институт за правни инициативи

ОТГОВОРИ

от Миглена Кавалова – Шекирова – съдия в РС – Дупница, кандидат за Административен ръководител – председател на РС - Благоевград

Уважаеми членове на Съдийска колегия на Висшия съдебен съвет,
Уважаема госпожо Биляна Гяурова - Вегертседер,

Представям на Вашето внимание отговори на поставените към мен въпроси, постъпили от Български институт за правни инициативи с писмо вх. № ВСС - 12635/06.10.2023 година, публикувани на страницата на ВСС на същата дата в качеството ми на кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител — председател на Районен съд – Благоевград:

Въпрос № 1: Какво е Вашето мнение за предложениия проект за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

Отговор: При обсъждане и приемане на промените в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт, наложителни с оглед развитието на обществените отношения, основната цел, която следва да се съблюдава е запазването на независимостта на съдебната власт, която независимост гарантира запазване устоите на правовата държава. При това съблюдаване следва да се търси баланса между явната необходимост от промяна на нормативната уредба на някои структури и функции на ораните на съдебната власт и запазване на тези структури и функции, които гарантират както защитата правата на гражданите, така и независимостта на съдебната сиситема. Не на последно място считам, че промени следва да се правят само там където се налага, за да се подобри правораздавателната функция, като не се създават предпоставки за промяна в структурата ѝ, която би противоречала на разпоредбите на КРБ

в тази насока. По конкретно и накратко становищата ми по част от предложенията за промени в частта за съдебната система са следните:

По предложеното в § 8 от Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България изменение на чл. 126, ал. 1 от основния закон, сочещо на съответствие на структурите на прокуратурите с тези на съдилищата, които разглеждат наказателни дела смятам, че не следва да се допуска разминаваме със задължително създаване на прокуратури, съответстващи по вид и степен на изброените в чл. 119, ал. 1 от Конституцията съдилища.

По предложението за разделяне на Висшият съдебен съвет на два отделни органа, считам, че целите с които се обосновава това предложени не могат да бъдат постигнати с разделянето на ВСС на два самостоятелни органа. Според мен ВСС следва да остане в съществуващия модел като символ на единството на съдебната власт, състоящата се от съд, прокуратура и следствие и поради множеството общи за магистратите въпроси – икономически, битови, технически, свързани с организацията на дейност, въпреки отчитане на разликите във функциите и правомощията на съда, прокуратурата и следствието. Промяна на конкретни правомощия и/или функции на пленума при съобразяване със становищата и предложенията на членовете на ВСС в тази насока би помогнало за постигане на сочения в предложението резултат.

Отрицателно е становището ми относно предвижданата промяна в състава и числеността на кадровия орган на прокуратурата (чл. 130в, ал. 2) с превес на членовете избрани от Народното събрание. Приемането на предложението води до опасност за смесване на трите властите и намеса в съдебната, част от която е прокуратурата. Отрицателно е становището ми и за предложен различен начин при сформирването на състава на членовете на кадровия орган за съда и на този за прокуратурата. Пропорции в полза на професионалната квота следва да имат и двата кадрови органа, респ. двете колегии по настоящия модел, защото действащите магистрати от съответните нива на съд, прокуратура и следствие имат експертизата и опитът от работата в тях и познават проблемите, които възникват при дейността им, съответно могат да предложат най – рационални решения на тези проблеми. В същия смисъл и по същите съображения е отрицателно становището ми за промяна предложения избор на 5 от членовете на съдебния съвет от НС, които не следва да бъдат действащи магистрати към момента на избора, респ. избор от НС на членове на прокурорския съвет от лица, които не следва да бъдат прокурори или следователи, т.е. могат да бъдат действащи съдии. И в двете хипотези съществува риск от вземане на решения от съветите при несъобразяване, поради непознаване спецификата на дейността на органите на съдебната власт, което решение да не е в интерес на правосъдието общо като пазител на правовата държава.

Отрицателно е становището ми за предвижданата невъзможност след приключване на мандата, Главният инспектор и инспекторите да не могат да заемат длъжности в органите на съдебна власт, създаващо законово ограничаване на последващата им трудова дейност и неравно третиране с много други длъжности, за които е предвидено връщане на служителя, който ги е заемал след приключване на мандата на органа, за който е бил избран. Отрицателно е становището ми по предложението Инспекторатът да извършва проверки по сигнали за нарушаване на закона и съдопроизводствените правила, като при констатиране на нарушения да прави предложения за налагане на дисциплинарни наказания на магистрати, както и предложения за отстраняването им от длъжност в случаите на възбудено срещу тях наказателно преследване, тъй като институционалният контрол на съдебните актове е в правомощията на съответния въззивен или касационен съд/прокуратура, а във ЗСВ – чл. 307, ал. 3 са предвидени изрично дисциплинарните нарушения, при установяването на които се реализира дисциплинарна отговорност и нарушаване на закона и съдопроизводствените правила не е сред тях именно защото е предмет на институционален контрол и ако е допуснато нарушение се отстранява по този ред.

Становището ми относно предложението за намаляване на мандата на „тримата големи“ от 7 на 5 години и предвиждане на възможност за втори мандат, какъвто сега не е допустим също е отрицателно. Действащата към момента уредба години наред в достатъчна степен показва според мен оптималния мандат и като време и като съдържание и като възможности на всеки човек за изпълнение на конкретни функции в рамките на една и съща професионална кадрова единица.

Релевантният начин да се чуят мненията на магистратите в този процес е изразяването на становища както общи от съдилищата, прокуратурите и следствията, така и от кадровия орган, така и от всеки магистрат. Адмиравам поставените въпроси в този смисъл от Вас и в хода процедурите по избор на административни ръководители, което несъмнено също е начин да се чуят мненията на магистратите.

Въпрос № 2. На 11.10.2022 г. СК на ВСС взе решение да не прилага нито един от 4-те разработени модела за реформа на съдебната карта. Какво е Вашето мнение по въпроса? Смятате ли, че концепцията за общностния съд с го-висока ангажираност на съдиите в живота на дадена общност може да бъде алтернатива на преформатиране на съдебната карта?

Отговор: Предвид компетентността на общностния съд, съответно делата, които разглежда в рамките на тази компетентност не съм убедена,

че концепцията за общностния съд може да бъде алтернатива на преформатиране на съдебната карта, а и при съдебната карта подлежат на обсъждане и съображения доста различни по вид обстоятелства, свързани с гаранция за достъп до правосъдие и защита на основните права и свободи на всеки гражданин на страната ни.

Въпрос № 3. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Отговор: Виждането ми за нормативен инструмент за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати е разписване регулярно обявяване на конкурси за повишаване и преместване на магистратите, както и идеята за централизираното разпределение на заповедните производства, аналогично на разпределението по ЗТР. А инструмент за организационен характер е оптимизирането на атестирането на магистратите и въвеждането на срок за изготвяне на атестациите от ПАК като част от конкурсните процедури, които да приключват в оптимални срокове.

Въпрос № 4. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

Отговор: Да, смятам, че е необходимо законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“, при сегашното възникват въпроси сред колегите в какъвто смисъл е направено запитване от съдии от съдебния район на Пловдив и Сливен преди няколко дни. Дали разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна не мога да кажа, доколкото не съм се интересувала каква е в точни размери, а личен поглед имам само за разликата в районно и окръжно ниво, но смятам, че разликата трябва да бъде такава, че да не е стимул за повишаване в по – горна инстанция. Стимулът за това според мен трябва да бъде само професионално развитие.

Въпрос № 5. Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Отговор: Положително е становището ми, изключително наложително беше всички съдилища да работят с една и съща деловодна програма предвид темповете на дигитализация, обхващаща всички сфери на обществения живот и на които сме длъжни да отговорим. Предвид всички функции на ЕИСС все повече свикаме с нея, отстраняват се възникналите проблеми, все по – полезна и за нас и за страните ще бъде в бъдеще.

Въпрос № 6: В края на своята работа 48-мото НС прие законопроектът за изменение и допълнение на Закона за медиацията, с който се предлага задължително въвеждане на процедурата по медиация по някои видове дела в контекста на Концепцията за това, изготвена от ВСС. Какво е мнението Ви за задължителното препращане към медиация по висящи съдебни дела?

Отговор: Практиката ми като съдия, разглеждащ граждански дела показва, че по делата за предоставяне упражняването на родителските права и задължения и свързаните с това предоставяне въпроси, разпределението на ползване на обща вещ, делбата във фазата ѝ на извършването ѝ, страните са склонни да постигат съдебни спогодби и често се случват такива, поради мисля, че идеята за задължителна съдебна медиация е добра. Дали ще проработи на практика предстои да видим. Медиаторът ще бъде лице различно от съдията, но все пак в рамките на съдебното производство ще се случват нещата и това за мен също би дало положителен отпечатък върху процедурата.

Въпрос № 7: През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 5 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление съда, в който правораздавате?

Отговор: Мнението ми за приложението на текстовете, уреждащи формите на съдийското самоуправление е изцяло положително. Привърженик съм на обсъждането на гледните точки и съображения на съдиите по всички дейности, свързани с упражняването на професията и дейността на съда, което дава възможност за пълна оценка на това има ли звено, което се нуждае от организационна промяна, за да работи по – добре, поради което закрепването на разпоредбата на нормата на чл. 79, ал. 3 ЗСВ за мен е от положително значение. В съда, в който правораздавам се

свикват общи събрания на съдиите по посочените в чл. 79 ЗСВ въпроси винаги при възникнала нужда от това.

Въпрос № 8. Какво мислите за разделянето на Кодекса за етично поведение на българските магистрати на два отделни - за съдиите и за прокурорите и следователите?

Отговор: Мисля, че не следва да бъде разделян, всички магистрати сме част от съдебната система, която е една. Статутът, правата и задълженията ни са уредени в общ за магистратите закон, етичното поведение на магистратите също трябва да е уредено в един кодекс.

Въпрос: След проведеното изслушване на кандидатите на Общо събрание на съдиите от РС- Благоевград, проведено на 29.09.2023 г. има ли промяна във Вашата позиция относно отношенията между съдиите в РС-Благоевград и генезиса на проблеми на съда в годините назад?

Отговор: На проведеното изслушване на кандидатите за административен ръководител на Общо събрание на съдиите от РС-Благоевград на 29.09.2023 г. само един от колегите взе отношение за неговото виждане по въпроса за генезиса на проблемите в съда в годините назад, при което не съм формирала позиция за промяна относно това, доколкото в съда правораздават още 9 съдии към момента на ОС и те не споделиха тяхното виждане по този въпрос. Промяна в позицията ми относно отношенията между тях към момента има и тя е продиктувана от това, че всички заявиха на ОС, че си говорят, сочейки, че изложенията от част от тях самите в протокол на проведено ОС на съдиите в тази насока са към май 2022, а към момента всички си говорят, което обстоятелство ме радва и се надявам да бъде така и занапред. Въпреки това продължават да имат нерешени организационни спорове, както ги определят те, част от които посочени на ОС от 29.09.2023г.

Въпрос: След проведеното изслушване на кандидатите на Общо събрание на съдиите от РС- Благоевград, проведено на 29.09.2023 г. и изразената подкрепа на мнозинството от съдиите за другия кандидат в процедурата, има ли промяна в мотивацията Ви за участие в конкурса или вижданията Ви за управлението на съда?

Отговор: Мотивацията ми за участието в процедурата по избор не е стояла в зависимост от броя колеги, които подкрепят мен или другия колега кандидат в процедурата. Тя е стояла и стои и към момента, породена от искреното ми желание и готовност да допринеса за решаването на организационните им спорове, за развитието на съда в

предстоящите пред правосъдната система предизвикателства – електронно правосъдие и задължителна съдебна медиация, както и подобряване и поддържане на спокоен микроклимат и работна среда.

Въпрос: На стр. 10 в IV „Цели за развитието на Районен съд Благоевград и мерки за тяхното достигане“ от концепцията Ви сте набелязали следната мярка: „съблюдаване на процедурите и срокове за атестиране на съдебните служители“. Бихте ли обяснили по-подробно как ще работи тази мярка?

Отговор: Чрез стриктно спазване на процедурата по атестиране и стремеж за постигане на реална оценка от атестирането, което да води до мотивация за все по – добра работа на служителите.

Въпрос: На същата страница сте набелязали мярка за защита на съдийската независимост. Бихте ли обяснили как ще постъпите, ако до вас достигне информация за натиск по дела?

Отговор: Ще постъпя съобразно съответния механизъм за действие на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет в случай на засягане на независимостта и/или опит за оказване на натиск върху съдиите и съда.

Въпрос: На стр. 11 в IV „Цели за развитието на Районен съд Благоевград и мерки за тяхното достигане“ от концепцията Ви споделяте, че РС - Благоевград се нуждае от „промяна на модел и стил на управление“. Бихте ли посочи в какво се изразява този промяна?

Отговор: В диалог по всички въпроси, касаещи правораздавателната дейност както с всички магистрати, така и с всички служители; в стимулиране на всички магистрати и служители за постигане на по – добри резултати и практики, отговарящи на изискванията и динамиката на времето; в оценка на човешките ресурси от съдебната администрация и насочване на всеки в дейността, която отговаря най – добре на професионалния му профил в рамките на съдебните служби и извършване на нужна реорганизация, ако е нужна такава и само където е нужна с цел подобряването да дейността им.

09.10.2023г.

С уважение;

(М. Кавалова)